

Bruselj, 2.5.2017
SWD(2017) 217 final

Sveženj o skladnosti

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o določitvi pogojev in postopka za zahteve po podatkih na področju notranjega trga, kmetijstva in ribištva (razen ohranjanja morskih bioloških virov), prometa, okolja in energetike, ki jih Komisija pošlje podjetjem in združenjem podjetij

{ COM(2017) 257 final }
{ SWD(2017) 215 final }
{ SWD(2017) 216 final }

Povzetek
Ocena učinka o predlogu za uvedbo mehanizma za zbiranje informacij o enotnem trgu
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? V čem je težava?
<p>Državljeni in podjetja EU so nezadovoljni, ker se ovire na enotnem trgu ne obravnavajo dovolj hitro. Kadar Komisijo ali države članice opozorijo na težavo na enotnem trgu, morajo predložiti dokaze, da je težava posledica kršitve pravil EU. Te informacije je včasih težko pridobiti, zlasti v čezmejnih primerih. Razlogi so v tem, da so te informacije pogosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podrobne, občutljive informacije na ravni podjetja, ki niso javne in jih ni mogoče pridobiti od tretjih ponudnikov podatkov; • nacionalnim organom na voljo le v nekaj državah članicah in • niso primerljive med državami članicami. <p>Udeleženci na trgu, ki imajo te zaupne informacije, trenutno nimajo spodbud, da bi jih delili, in ni sistema, ki bi zagotavljal verodostojnost podatkov, ki jih delijo. Mehanizmi EU in držav članic za zbiranje informacij trenutno ne zadostujejo za pridobivanje teh informacij od podjetij, državljanov ali nacionalnih organov.</p>
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
<ul style="list-style-type: none"> • Izboljšala bi delovanje enotnega trga z učinkovitejšim izvrševanjem pravil. • Komisiji in državam članicam bi olajšala dostop do podatkov na ravni podjetja, če bi jih potrebovale za odkrivanje in odpravo napačne uporabe prava EU ali neupoštevanja pravil enotnega trga. • Državam članicam bi pomagala bolje izvrševati pravila enotnega trga na nacionalni ravni. • Če država članica ne izpolnjuje svojih obveznosti v zvezi z enotnim trgov, lahko Komisija s temi informacijami podpre svojo politiko glede kršitev v postopku zoper njo.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
<p>Komisija lahko glede na čezmejno naravo potrebnih podatkov najbolje obravnava vprašanje zbiranja in usklajevanja ciljnih informacij na ravni podjetja na področju enotnega trga.</p> <p>Z ukrepanjem na ravni EU bi se izognili zapletenim in dolgotrajnim prizadevanjem za usklajevanje med državami članicami in Komisijo, zlasti kadar je treba informacije pridobiti od udeležencev na trgu, ki delujejo v več kot eni državi članici. Ukrepanje na ravni EU bi državam članicam in Komisiji omogočilo, da dobijo potrebne informacije ter zmanjšajo upravno breme zadevnih podjetij in javnih organov.</p>
B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
<p>Nezakonodajna možnost bi lahko vključevala izmenjavo dobrih praks med državami članicami in Komisijo ter pripravo smernic o zbiranju informacij na ravni podjetij. Druge zakonodajne možnosti, ki se še vedno obravnavajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnost 2 vključuje odpravo nacionalnih pravil, ki nacionalnim organom preprečujejo, da bi s Komisijo in drugimi državami članicami delili informacije na ravni podjetja, ki jih že imajo ali pa imajo dostop do njih na podlagi obstoječe zakonodaje EU/nacionalne zakonodaje; • možnost 3 vključuje uvedbo preiskovalnih pooblastil z mehanizmi za zbiranje informacij o enotnem trgu na nacionalni ravni; • možnost 4 vključuje uvedbo mehanizma za zbiranje informacij o enotnem trgu (SMIT) na ravni EU, ki bi se uporabljal za vsak primer posebej. Njegova uporaba bi bila omejena na primere, v katerih obstaja sum, da ovire preprečujejo delovanje enotnega trga, in v katerih so za hitro in učinkovito odločanje potrebni zahtevani podatki, ki jih ni mogoče dovolj hitro pridobiti kako drugače. Podatki bi se zahtevali samo od udeležencev na trgu, ki jih lahko zagotovijo brez težav; • možnost 5 je kombinacija možnosti 2 in 4. <p>Opuščeni možnosti vključujeta razširitev pokritosti evropskih statistik in uvedbo obveznosti rednega poročanja v skladu z računovodsko direktivo. SMIT (možnost 4) je prednostna možnost. Ima najboljšo oceno z vidika subsidiarnosti in sorazmernosti, prav tako pa je najučinkovitejša in najbolj stroškovno učinkovita možnost. SMIT bo posameznim državam članicam pomagal pri reševanju težav z usklajevanjem in sodno pristojnostjo v čezmejnih primerih.</p>

Kdo podpira katero možnost?
Rezultati javnega posvetovanja so pokazali, da večina podjetij podatke raje deli prostovoljno, zato daje prednost nezakonodajni možnosti. Podjetja so navedla, da bi bilo treba v primeru uvedbe SMIT zagotoviti, da varuje zaupne podatke in da se uporablja samo kot zadnja možnost. Zahtevati bi bilo treba le podatke, ki so takoj na voljo. Štiri od desetih držav članic, ki so odgovorile, podpirajo SMIT, dve pa ga ne podpirata. Organom iz dveh držav članic se zdi primernejše, da bi Komisija usklajevala zahteve po podatkih, dve državi članici pa bi raje imeli pooblastila, da zahtevata podatke neposredno od podjetij v kateri koli državi članici, brez sodelovanja Komisije. Vse potrošniške organizacije podpirajo uporabo SMIT, če so podatki bistveni za rešitev kršitve pravic potrošnikov ali podjetij. Polovica potrošniških organizacij podpira uporabo SMIT za pripravo novih pravil EU.
C. Učinki prednostne možnosti
Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Izračun stroškov in koristi v zvezi s SMIT (možnost 4) temelji na domnevi, da se bo vsako leto uporabil za štiri manjše zahteve, ki bodo poslani največ petim podjetjem, in eno obsežnejšo zahtevo, ki bo vključevala največ 50 podjetij. Če bi imeli Komisija in nacionalni organi zanesljive informacije o nepravilnostih na enotnem trgu, bi lahko zagotovili večjo skladnost s pravom o enotnem trgu in bolj oblikovane politike EU. To bi okrepilo zaupanje potrošnikov v enotni trg in prispevalo k uresničitvi njegovega potenciala. Boljši dostop do informacij bi moral zagotoviti boljše usmerjeno izvrševanje pravil enotnega trga na nacionalni ravni, s čimer bi se omejilo število formalnih postopkov za ugotavljanje kršitev zoper države članice. V dveh nedavnih primerih, v katerih so preiskovalni organi na področju državne pomoči Komisiji omogočili dostop do ključnih informacij na ravni podjetij, so bili izterjani neplačani davki v višini do 50 milijonov EUR. Pri posameznem javnem naročilu za infrastrukturo na področju enotnega trga bi bilo mogoče prihraniti več kot 3 milijarde EUR. Uporaba SMIT za obravnavo primerov nepravilnosti na enotnem trgu na navedenih področjih bi lahko prinesla posredne družbene/okoljske koristi.
Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Odgovor na zahtevo SMIT bi pomenil stroške za ciljna podjetja. Pri večjih podjetjih bi ti stroški znašali od 1 200 do 4 400 EUR. Pri malih in srednjih podjetjih (MSP) pa bi znašali od 300 do 1 000 EUR. Če bi podjetja za izpolnitev zahteve po podatkih poiskala pravni nasvet, bi imela dodatne stroške v višini od 1 000 do 4 000 EUR. Skupni letni stroški za pripravo odgovorov in pravno svetovanje bi za predvidenih pet zahtev na leto znašali od 370 000 do 610 000 EUR. Podjetja bi lahko predložila tudi nezaupen odgovor, ki bi se posredoval državam članicam. To bi odpravilo pomisleke glede zaupnosti in vključevalo nekaj dodanih stroškov. Glede na konzervativno oceno bi skupni stroški SMIT, vključno s stroški za Komisijo, znašali od 0,49 do 1,04 milijona EUR. Ni neposrednih socialnih ali okoljskih stroškov.
Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?
SMIT je usmerjen predvsem v velika podjetja z velikim tržnim deležem, ki jim nalaga glavno upravno breme. Mikropodjetja bodo izvzeta. MSP bodo morda v nekaterih primerih pozvana k sodelovanju. Ocenjeni stroški odgovora za posamezno MSP znašajo od 300 do 1 000 EUR na zahtevo, morebitni dodatni stroški pravnega svetovanja pa 1 000 EUR (kar pomeni približno 25 % stroškov odgovora za večje podjetje). Podjetja vseh velikosti bodo imela koristi od boljše delujočega enotnega trga, katerega delovanje bo boljše zaradi bolj usmerjenega izvrševanja Komisije in držav članic. Koristi bi imela tudi zaradi bolj oblikovanih pravil EU in učinkovitejšega regulativnega okolja. Poleg tega bi lahko boljši dokazi preprečili pripravo nepotrebnih pravil.
Ali bo prišlo do pomembnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Nacionalni organi ne bodo imeli stroškov zaradi izvajanja SMIT. Stroški, ki bi jih imela Komisija zaradi zbiranja in analize podatkov, bi za predvidenih pet zahtev na leto znašali od 120 000 do 430 000 EUR. Stroški Komisije bodo zahtevali le prerazporeditev obstoječega osebja in infrastrukture, ne pa tudi novih proračunskih obveznosti. Komisija bi lahko v zvezi z zunanjimi poročili prihranila od 0,7 do 1,6 milijona EUR. Nacionalni organi bi prav tako lahko imeli prihranke v zvezi s tem.
Ali bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?
Podjetja/potrošniki bi imeli koristi od boljše delujočega enotnega trga zaradi manjših ovir pri vstopu na trg, večje konkurence in konkurenčnosti ter lažje/cenejše čezmejne (in morda mednarodne) širitve. Ta pobuda v celoti upošteva pravni interes podjetij za varstvo njihovih poslovnih skrivnosti. Ne posega v pravice do varstva osebnih podatkov. Spoštuje tudi pravico do dobrega upravljanja, pravico do obrambe, načelo sorazmernosti sankcij, pravico do učinkovite rešitve in pravico do nepristranskega sodišča.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Politika bo pregledana pet let po sprejetju predloga.

